

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

■ **Kā veidojas maizes cena?**

2. lappusē

■ **AP deputāti tiek ar vēlētajiem un atkal sola uzlabot mūsu dzīvi**

2. lappusē

TAS PLĀNAIS NABADZĪBAS DEĶIS

— Man viens no vecākiem teica, — tu mūs par daudz izlutināsi, izlutināsi, atpakaļ ceļa vairs nebūs, — stāsta Silvija. — Ko var darīt, man laikam sirds ir žēlīgāka, un es nevaru viņus neuzklausīt un aiziet. Bet nav nevienas tādas mājas, kurā es negribētu ieiet un parunāties.

■ Attēlā: Silvija Ķestere ir ieradusies pie H.Sondores.

sas ēšanai, naudu ar ko samaksāt par malkas zāģēšanu, naudu produktu, apavu, malkas iegādei un citi. Katrs šāds lūgums vispirms tiek pārbaudīts, uz vietas apskatot apstākļus. Jo nereti blakus pilnīgas bezpalīdzības gadījumam ir arī citi, un žēlsirdības darbā viens no visnepatīkamākajiem momentiem ir klaja skaudība, intrigas, nepateicība... Jo tajā brīdī, kad jāizšķir, vai cilvēks, kurš izīrē savu dzīvokli kādiem radiem vai savrupmājīņu — īrniekam, un kam būtu morāls pienākums palīdzēt savas dzīves vietas saimniekam, ir vai nav vientuļš, saņems vai nesaņems palīdzību, arī izšķiras, vai turpmāk viņš nodarbosies ar žēlsirdības kustības nomelnošanu, vai arī notikusi uzņems reāli.

No kurienes žēlsirdības kustībai ir nauda, ar ko palīdzēt? Notika humānā sūtijuma saņemto drēbju pārdošana. Vispirms, protams, tika dalītas drēbes tiem, kam tās bija nepieciešamas. Drēbju kārtas tika salasītas un iedotas 27 bāra bērniem Jaunaglonas lauku profesionāli tehniskajā arodvidusskolā, divām bārenēm Preiļu kooperatīvajā arodvidusskolā, vairākiem vecajiem cilvēkiem. Devīņu bērnu māte no Preiļiem saviem bērniem pēc izmēriem ņēma tikai to, kas bija nepieciešams un atteicās no liekām mantām. Starp citu, A.Šadurskis no Rožkalnu pagasta, par kura nabadzību mēs rakstījām «Novadniekā», ar iedotajām drēbēm var nopucēties kā kārtīgs vīrs cilvēks, cita lieta, ka viņš atkal šur un tur manīts ar to pašu noplukušo lakatiņu uz ausīm...

Veļa un mēteļi vēl ir palikuši un gaida savus nēsātājus. Ļoti apmierinātas ar šādu izpārdošanu bija Galēnu māmiņas, kas sapirka bērniem apģērbu.

Lai nu kā ar to kopējo nabadzības deķi, tomēr Preiļos savākti un pieskatīti pašlaik ir visi nespējnieki. Līvānos arī ļoti iejūtīgi nodarbojas skolotāja S.Šmite, par savējiem trūkcūcietējiem labi rūpējas Galēnos, Upmalā, Rožkalnos,

Pelēchos. Starp citu, Pelēchos piektdien notika pagasta valdes sēde, kurā nolēma, ka pašiem trūcīgākajiem pagasts sagādās malku par brīvu. Pelēču saimnieki pēc kādas publikācijas mūsu laikrakstā labāku dzīvokli piedāvāja iedzīvotājam S., kura mājai nevar noriskēt remontēt cauro jumtu, jo nams var sabrukt. Taču būdas saimniekam gribas dzīvot turpat...

Šajā pat sarunu reizē tika nolemts sarīkot labdarības dienu trūkcūcietējiem uz Ziemassvētkiem. Risināšanas stadijā vēl ir jautājums par kinoteātra «Ezerzeme» telpām, kur varētu būt filmas brīveanss, skolēnu jaunrades darbu izstādes, kompozīcijas un svētku rotas, tēja un maizītes, dažādu ansambļu uzstāšanās, par benzīnu autobusiem, lai varētu atvest no Rudzātu palīgskolas audzēkņus, Salenieku pensionāta ļaudis (vai kāds vispār to spēj saprast, cik ļoti Salenieku vecajiem ļaudīm gribas palūkoties pasaulē, arī tad, ja šī pasaule slēpjas aiz vārda «Preiļi?»). Un vēl būtu

lietderīgi, ka pie trūcīgajiem uz labdarības dienu būtu iespējams atnākt katram preilietim un pašrocīgi pasniegt kādu svētīgu dāvanīņu. Bet pašlaik Žēlsirdības kustība cer un aicina uz palīdzību siera rūpnīcu, agrofirmu «Turība», citas organizācijas un arī privātfirmas.

«Pazūd kā Marianna»,

tā sievai nereti saka Silvija Ķestere, kad viņa atkal ir aizkavējusies pārrasties mājās. Bet tas tikai tā — drīzāk stresa noņemšanai, jo Silvija jau ir paspējusi pabūt daudzās mājās un kārtējo reizi tikusies ar baismas vientuļības ikdienu vaigu vaigā. Preiļos ir trīs žēlsirdības mājas — Silvija Ķestere, Ruta Haritonova un Valentīna Višņakova, kas uzņēmušas šo darbu. Nezinu, kā isti to nosaukt, bet viņu pienākums ir būt auklēm, meitām, sarunu biedrēm, ārstēm, uzticības personām, palīdzēt, vai tām, ko nu kurš no vientuļajiem vecākiem viņu personā grib ieraudzīt. Katrai ir caurmērā piecdesmit adreses, Silviju gaida Rēzeknes, Brīvības, Kooperatīvās ielas rajonā. Gaida viņu visur, citā vietā ir jāizmēra asinsspiediens, jāatnes zāles, citā jāpalīdz aiziet uz kādu iestādi, nokārtot kādu jautājumu, citā jāpavada uz slimnīcu, pie cita vienkārši jāpasēž un jāparunājas, un laika nekad nedrīkst pietrūkt.

— Meitiņ, es šodien sanervozējos un lūdzu Dievu par tevi, lai tu atnāktu, un tu arī atnāci, — līdz asarām aizkustinoši ir šādi sveša cilvēka vārdi.

Šāda veida aprūpe ir sākusies kopš februāra. Sarkana-jam Krustam atradās arī līdzekļi, lai kaut daļēji šos neskaitāmos palīdzības soļus apmaksātu. Tuvākajā laikā par veco vientuļnieku pieskatīšanu visām trijām medmāsām, acīmredzot, maksās Preiļu pilsētas valde.

Stundu pēc stundas pavadot svešos dzīvokļos, par kuru iemītniekiem nu jau Silvija izjūt lielu atbildību, žēlsirdības un līdzjūtības gars ieviesies arī ģimenē, sevišķi meitas raksturā, kura arī nereti aiziet mātei līdz pie vientuļajiem ļaudīm.

— Nav jau tā, ka pasaulē ir tikai slikti cilvēki, vienkārši tie labie ir nemanāmāki, — saka Silvija. — Brīvības ielā, pa kuru es bieži staigāju, es redzu, kā saviem tuvākiem un tālākiem kaimiņiem bez liekas teikšanas un prasīšanas palīdz Pēteris Vibornais, tāpat ļoti izpalīdzīgs veciem ļaudīm ir Juris Ziemeļis.

...Nesen redakcijā atskanēja tālruņa zvans, un kāda kundze, mūsu lasītāja teica:

— Apkārt ir tik daudz sliktā, tik daudz ciešanu, tik liela dārdzība. Un arī avīzēs tikai tas vien izlasāms. Uzrakstiet taču reiz kaut ko gaišu, labu, sevišķi tagad, kad mēs tuvojāmies mūsu bīnišķīgajiem svētkiem — Ziemassvētkiem. Gribas palasīt par labiem cilvēkiem, par cildenām rīcībām. Kaut vai nelielā stūrītī avīzē, bet rakstiet kaut ko dvēselei.

Varbūt tieši par Silviju un viņai līdzīgiem arī ir mēģinājums rakstīt par gaišo? Pasaulē taču vienmēr ir vairāk labā nekā nekā ļaunā. Viss atkarīgs no tā, kā mēs paši uz lietām skatāmies.

L.Sila
J.Silicka foto

«NOVADNIEKS» LAIKRAKSTS VISIEM!

Tikai līdz 30. novembrim jūs varat pasūtīt 1993. gada pirmajam pusgadam Preiļu rajona laikrakstu «Novadnieks»!

1993. GADĀ «NOVADNIEKĀ»:

- ziņas no Preiļiem, Līvāniem un pagastiem;
- komentāri un intervijas par sociāli ekonomiskām un sabiedriski politiskām norisēm;
- izglītības, kultūras un sporta jaunumi;
- policijas un tiesu hronika;
- televīzijas programma;
- sludinājumi un reklāma.

«Novadnieka» parakstīšanās cena ar piegādi Preiļu rajonā: 1 mēnesim 53 LVR, 3 mēnešiem 159 LVR, 6 mēnešiem 318 LVR.

Arodbiedrības aktīvistu apmācības

5. novembrī lauksaimniecības darbinieku arodu komiteja rīkoja semināru, kurā piedalījās lauksaimniecības arodu biedrības republikāniskās komitejas priekšsēdētājs Kārlis Rūtenbergs un galvenā speciāliste juridiskajos jautājumos Dzidra Lasmane.

Klātesošajiem Dz.Lasmane detalizēti izskaidroja darba likumus, kuri mainījās šī gada aprīlī un izskaidroja darba līgumu slēgšanas kārtību, strādājošo atbrīvošanu no darba sakarā ar štatu samazināšanu un pēc Darba likuma kodeksa 33. panta, runāja par jauniešu un skolēnu nodarbinātību, par darba strīdu komisijām un par koplīgumiem.

Izkaidrojot esošos likumus, speciāliste uzsvēra arodbiedrību lomu jebkurā situācijā, kad tiek pārkāptas darbinieku likumīgās tiesības un jāaizstāv cilvēks.

Ja katrs no semināra dalībniekiem varēs to visu izmantot uz vietas katram strādājošajam, ja spēš pārliecināt administrāciju jeb tā saucamo darba devēju un visu risināt tā, lai cilvēks iegūtu, nevis zaudētu, tad būsim droši, ka mums ir viena organizācija, kas spēj aizstāvēt un garantēt.

Tikšanās reizē arī Rūtenberga kungs izteicās par to, ka arodbiedrībām šajā laikā, kad sabiedrība no plānveidīgas saimnieciskās pārīes ir brīvo tirgu, kad strauji rit privatizācijas process, ir jāpārveidojas, arodbiedrību biedriem jābūt vienotiem, lai aizstāvētu savas prasības. Nevajag šodien domāt tikai par to, ko arodbiedrība dod man, bet gan par to, ko tā dod jums. Cilvēkiem reāli jāskatās nākotnē. Ja šodien likvidēs arodbiedrības, tad rīt darba devējiem nebūs sabiedriskās kontroles.

Arodbiedrībām jābūt solidārām, gatavojoties Saeimas vēlēšanām, izvirzot savas prasības LR AP-ei un MP-ei, jo valdība nevēlas atbildīga par cilvēku. Tāpēc tiek rīkota akcija strādājošo, bezdarbnieku un pensionāro parakstu vākšanai. Šoreiz katrs ar savu parakstu varēs izteikti attieksmi pret notiekošo valstī un visi kopā veidot sabiedrisko domu.

Semināra laikā atbraucējiem tika uzdots daudz jautājumu. Sarunājoties ar Kārlis Rūtenbergu, vienu uzdevu arī es:

— Jūs teicāt, ka tagad galvenais ir apzināties, ko dod arodbiedrības mums visiem kopā. Sociālis-

■ Marija Fedotova, Dzidra Lasmane un Kārlis Rūtenbergs uzskata, ka tikai ziņoši cilvēki var darboties arodbiedrībā.

J.Silicka foto

mā bija kolektīvisma princips — audzinājām kolektīvu, domājām kolektīvi, aizmirstot konkrētu cilvēku. Kā tagad, kad katrs sāk apzināties sevi, izvēlē un izsver līdz pēdējām katru soli pirms ko dara, jūs domājat apvienot visus ar «mums»?

Atbildot priekšsēdētājs minēja piemēru: ja vienu sērkokciņu salauzt ir ļoti viegli, tad, saliekot kopā simts, tas nav izdarāms. Tāpēc ir

jātic kopīgiem spēkiem, bet pašreizējā neticība — jāpārdzīvo.

Nu ko, varbūt der par to padomāt. Nesamierināties, bet prasīt, lai valdība dod iespēju strādāt visiem darba spējīgiem, iespēju apmaksāt siltumu, dzīvokli, pārtiku, medicīnisko aprūpi, izglītību, nodrošina darba cilvēkam reālu līdzdalību privatizācijā. Varbūt visus kopā mūs sadzirdēs?

T.Elste

Ak, šie solījumi. Un, ak,... šīs maizes cenas!

Republikas valdība nolēma, ka, sākot ar 3. novembri, pakāpeniski — ik pēc desmit dienām — tiks paaugstināta maizes cena. Mēneša sākumā par 20 procentiem, pēc desmit dienām — vēl par 17 procentiem, pēc tam — par 18 procentiem. Pēdējā paaugstināšana notiks 8. decembrī, kad cena pieaugšot vēl par 18 procentiem. Valdība vairs neapgalvo (kā premjers solīja pirms kāda mēneša), ka viena veida rupjmaizei un viena veida baltmaizei cena tiks saglabāta iepriekšējā līmenī vai vismaz tā netiks īpaši palielināta. Toties tagad tika pieņemts valdības lēmums «Par maizes sadārdzinājuma kompensāciju maznodrošinātajiem iedzīvotājiem», kurā norādīts, ka šīs kategorijas iedzīvotājiem piešķirs materiālo pabalstu. Ar šo pat lēmumu noteikts, ka koncerns «Latvijas labība» un Latvijas Patērētāju biedrību savienības maizes ražošanas uzņēmumi ik mēnesi speciālā fondā pārskaitīs 10 procentus no kopējās ar nodokli apliekamās peļņas.

Ja atceraties, tad premjers televīzijā nosauca aptuvenās maizes cenas. Diemžēl vairums sabiedrības, otrā dienā iepieroties, jutās vilušies un nereti izteica pārmetumus tirdzniecības darbiniekiem, jo, lūk, televīzijā, teiksim, «Darnicas» maizei nosaukta ievērojami zemāka cena. Te jāpiebilst, ka Godmaņa kungs aizmirs tautai paskaidrot: viņš nosauca vairumcenas (cenas, par kādām klaiņiņi «atlaiz» no ceptuves).

Vienlaikus presē un televīzijā izskanēja barga kritika koncerna «Latvijas labība» adresē par it kā mākslīgi palielinātām milnu cenām. Kompetentas amatpersonas apgalvoja, ka koncerns ir guvis milzu peļņu uz nabagās tautas rēķina. Cenu sakāpinājumu veicinājis arī tas, ka uz koncerna bāzes izveidotas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, kurās strādājot arī atbildīgi koncerna darbinieki.

Tā nu republiku ir apceļojusi ziņa, ka maizes cenai vajadzētu būt par 50 procentiem mazākai nekā līdz šim bija un būs. Koncernu tagad revīdē valsts kontrolieri, bet kopaina kļūšot skaidra pēc mēnešiem trim.

Ar maizes cenām un graudu pārdošanu koncernam «Latvijas labība» nav amierināti arī mūsu rajona cilvēki. Piemēram, kārtējā rajona lauksaimnieku sateiņu paju sabiedrības «Vārpa» priekšsēdētājs V. Valters ļoti asi kritizēja gan valdību, gan tās vadītāju un viņa uzstāšanos televīzijā, gan pieņemto lēmumu par tik krasu cenu paaugstināšanu, gan par to, kā premjers izskaidroja cenu kāpumu. Cita starpā V. Valters atgādināja, ka laucinieki vēl joprojām nav saņēmuši naudu par pārdotajiem graudiem, kaut gan to iepirkšanai koncernam tika piešķirts valsts kredīts. Tātad, koncerns saņēmis kredītu, guvis peļņu gan uz to iedzīvotāju rēķina, kuri nodeva graudus, gan uz visu iedzīvotāju (jo maizi pērk visi) rēķina, bet joprojām domā lauciniekiem nemaksāt par graudiem. Valdība pat nespēj kontrolēt viena koncerna darbību, nemaz nerunājot par to, ka visa tauta tiekot muļķota, klausoties republikas televīziju.

Tik daudz par kaislībām ap maizi un par maizi republikā, bet, atgriežoties ikdienā, ielūkosimies, kā veidojas maizes cenas mūsu rajonā. Cik ienesīga maizes ražošana un realizācija mūsu rajona tirdzniecības organizācijai? Lūk, Preiļu patērētāju biedrības maizes apgrozības izmaksu aprēķins par 1992. gada 9. mēnešiem.

Pārdots maizes 1992. g. 9 mēn. (milj. rubļ.)	Iegūtā uzcenojuma summa (milj. rubļ.)	Pārd. maizes īpatsvars citu preču grupā	Izmaksas realizācijai	Peļņa 9 mēn. (tūkst. rubļ.)
			Transporta izd. (milj. rubļ.)	Pārējie izdevumi (milj. rubļ.)
18, 764	4,1	15,2%	1, 560	2, 047
				493

Iedzīvotājiem būs interesanti ielūkoties cenrādī, kāds veidojas Preiļu un Līvānu patērētāju biedrības pēc novembra pirmās reizes cenu paaugstinājuma.

Preces nosaukums	Kombināta cena	Piecenojuma %	Brīvā cena	Brīvā cena ar 6% apgr. nodokli	Pārdošanas cena
LĪVĀNU PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBA					
«Darnicas» maize (720 g)	21	15%	24,15	25,59	26
Batons (a/l)	20	21%	24,20	25,65	26
«Rūjienas» maize	20	21%	24,20	25,65	26
«Darnicas» maize (890 g)	26	15%	29,90	31,69	32
PREIĻU PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBA					
«Darnicas» maize (900 g)	26	23%	32	34	34
Batons (a/l)	20	23%	24,60	26	26
Zemnieku maize	25	20%	30,15	32	32

Ja rūpīgi ieskatīsieties tabulās, tad ievērosiet, ka pārdošanas maizes īpatsvars citu preču grupā jau ir 15,25 procenti. Tas nozīmē, ka cilvēki daudz lieto maizi. Acīmredzot, arī tadē, ka līdzekļi neatļauj pietiekošā daudzumā pirkt citas pārtikas preces. Protams, var diskutēt ar Preiļu patērētāju biedrību par piecenojumu, kurš, raugoties no patērētāju viedokļa, varētu būt mazāks. Savukārt biedrība to izskaidro ar lielajiem transporta izdevumiem, kas rodas, maizi vedot uz Sīļukalni un citiem attālākajiem pagastu veikalēm. Var diskutēt arī par to, vai maizes cenai vajadzētu būt vienāda visā patērētāju biedrības teritorijā vai arī katrā pagasta un pilsētas veikalā cena varētu būt tāda, kādas ir faktiskās izmaksas. Protams, var lūgt Preiļu patērētāju biedrību, lai tomēr tā samazinātu piecenojuma procentu vai vismaz turpmāk to nepaaugstinātu.

Galā galā — varbūt vienkārti jābeidz lamāt maizes cepēji un pārdevēji par lieliem piecenojumiem, bet iedzīvotājiem, kuri praktiski ir šīs vai citas patērētāju biedrības biedri, jāizmanto kooperācijas biedra tiesības un pašiem jālemj arī par tādu «sikumu», kā piecenojums maizei vai citām precēm. Protams, pamatojoties uz precīziem aprēķiniem.

Aina Iljina

Augstākās Padomes deputāti Preiļos

Pagājušo piektdien Preiļos bija ieradušies deputāti Andrī Pužo, Normunds Beļskis un Augstākās Padomes Tautas pašvaldību un sabiedrisko lietu komisijas konsultants Ingus Gailums. Pie sarunu galda viņiem preti sēdās rajona vadītāji, valdes locekļi, Preiļu un Līvānu pašvaldību vadītāji un pagastu pārstāvji. Oficiāli šī tikšanās bija veltīta rajona budžeta veidošanās principiem nākošajā gadā. Bet klā-

tesošajiem bez tam bija daudz neskaidru lietu par kopējo valdības politiku. Pašvaldību vadītāju, lauksaimnieku, rūpnieku un iedzīvotāju vārdā jautājumus par pilsētu, pagastu un valdības kompetencē esošo funkciju robežām, par bankas politikas radītajiem sarežģījumiem starpvalsts norēķinos, par rajona sadali un par citām lietām uzdeva TDP valdes priekšsēdētājs I. Muzikants.

Par divām budžeta koncepcijām — valdības variantā un pašvaldību komisijas izstrādāto — sīki izstāstīja I. Gailums, par galveno argumentu ņemdam faktu, ka ļoti garš ir ceļš caur valsts budžetu atpakaļ uz pašvaldībām. Paredzēts valsts budžeta līdzekļus nodalīt no pašvaldību budžetiem. Bez tam paredzēts Preiļu rajona budžetā nākamgad atstāt simtprocentīgi apgrozījuma, ienākuma un peļņas nodokli. Koncepcijā strikti nošķirti sociālās nodrošināšanas līdzekļi, jo šī gada pieredze republikā par tiem miljoniem, par kuriem vienu brīdi nebija skaids, vai tie jau sadalīti, vai vēl dalāmi, ir rūgta pieredze.

No rajona un sava viedokļa, šādu budžeta veidošanas koncepciju aplūkoja V. Limane, norādot, ka summa nemainās no saskaņāto kārtības. Un ka realitātē budžeta ienākumu daļa nemaz tik daudz esošo neizskatīsies, jo sarūki iedzīvotāju ienākumu nodoklis, peļņas iekasējumi no bezdarbībā stāvošām rūpniecām. Pagastu pārstāvji izteica arī stingru prasību, ka jāmaina līdzšinējā kārtība izglītības finansēšanā, proti, no pašvaldību pleciem jāņem tās izmaksas par skolām, kas pašlaik tām uzliktas. Arī to, ka valstij pilnīgi jāfinansē savs pasūtījums izglītībā, un citādi jākārtos skolēnu braukšanas apmaksas, ko pagasti šodien nespēj segt. Izskanēja arī priekšlikums, ka pagastiem pašiem jāļauj noteikt zemes nodokļa apmērs savā teritorijā, jo faktiski zemes nodoklis daudzliem pagastiem ir vienīgais ienākumu avots. Paredzēts ar laiku ieviest arī īpašuma nodokli, jo pašlaik liela daļa tehnikas ir koncentrēta pēc skaita nelielas ļaunū grupas rokās, tā netiek noslogota. Arī zemes nodoklim būtu jābūt diferencētam, atkarībā no tā, vai zemi izmanto paredzētiem mērķiem.

Savelkot galus kopā, principā pašvaldību komisijas ieteiktā un izstrādātā budžeta koncepcija Preiļos guva atbalstu, atzīstot, ka tā pašvaldībām radīs reālākas dzīves iespējas.

Tonis, ko sākumā uzņēma dažs labs deputāts un kas sāka atgādināt augstprātīgu strotešanu, par laimi, drīz noplaka. Bet, piemēram, zemessardzes bataljona komandieris, laikam tā arī palika dziļā neizpratnē, par ko viņam nācās saņemt uzbrukumu. Par to, ka vairākus mēnešus zemessargi piedalījās robežapsardzē un katram cilvēkam par dienu nācās maksāt 50 rubļus. Šo naudu neesot bijis jāņem no saviem līdzekļiem, Aizsardzības ministrijai tieši šim nolūkam tikušas pārskaitītas summas! Šķiet gan, ka tieši tāpēc arī ir ministrijas, deputāti un komisijas, lai sekotu, koordinētu un zinātu, kas notiek augšā.

Vēlī celt paniku par Preiļu rajona pārdalīšanu, esot izlemts, ka līdz Saeimai ar reģionu pārdalīšanu nenodarbosies. Tomēr pilnīgi pamatota bija I. Muzikanta iebilde, ka Šteina priekšlikums dokumenta veidā gan nonāca līdz katram pagastam, tomēr oficiāls lēmums par šīs darbības apturēšanu tā arī nav uz vietām redzēts. Bet darba prieku un iespēju labu kadru pie-

saistīšanā rajonam šis projekts ir sagandējis pilnīgi.

Bankas politika un Repšes kungs šodien ikvienā auditorijā saņem daudz kritikas. Tomēr Latvijas rublis ir nostabilizējies. Bet starpvalsts norēķinos šī rubļa kurss ar panākumiem uz sēkļa spēj nosēdināt ne vienu vien rūpniecības flagmani. Repšiem klāt tiek tikai jūs, jums arī jādara zināms, ko mēs domājam, — teica preliēši. Tiklīdz ķeramies pie Repšes kunga, zaudējam Starptautiskā valūtas fonda atbalstu. Valūtas fonds mūs liela, — tā deputāts A. Pužo. Agrāk tortes recepti saskaņot braucām uz Maskavu, tagad viss jāsaņem valūtas fondā, — tā J. Vucāns. Un A. Jelisejevs — valūtas fonds nenes atbildību par sekām, ko rada tā noteikumu izpilde.

Starptautiskais valūtas fonds informāciju ievāc tikai no valdības un tā ir viennozīmīga. Bez tam šī informācija ir vai nu nepietiekama, tendencioza vai nepatiesa. Starptautiskais valūtas fonds ir viena no birokrātiskākajām organizācijām, — tā deputāti. Un kamēr klātesošie pārsteigti apcerēja šādu veiklu atbildi, palika nepajautāts, bet kas un vai vispār kas tiek darīts, lai fondam pienākusī informācija būtu patiesa...

Tika runāts par ienākumu deklarācijām. Nav normāla situācija, ka šodien neviena valsts institūcija, ne pašvaldības, ne prokurors, vai kas cits nezina par iedzīvotāju ienākumiem. Vai šī sistēma darbosies? Tikai tad, ja strādās likums par grāmatvedībām. A. Pužo stāstīja, ka ienākumu deklarāciju bijis nolemts aizpildīt arī Augstākajā Padomē. Tikai vienu mēnesi tas ticis darīts...

Par to, ka valdības aizsegā notiek daudz tumšu un divvainu darījumu, ka republikā jūtama liela pretdarbība un pretspārs visiem likumdošanas mēģinājumiem, runāja gan viesi, gan saimnieki.

«Latvijas nafta» nezina kāpēc nevar pateikt, cik naftas ienāk republikā. Firmas sludina, ka var nopirkt komercbenzīnu, uzrāda telefonnumurus. Uz tiem piezvanot, izrādās, ka tie ir kādas ministrijas ierēdņu telefoni. Kad nav ienācis tā sauktais valsts benzīns, nezina kāpēc arī privātfirmās nav benzīna... Republikā nevienam nevar atbildēt, kāpēc valūtas maiņa tiek atļauta privātfirmām, bet ne Latvijas bankai. Un neatbildēšot tik ilgi, kamēr vien ekonomikas komisijas locekļi saņemšot dividendes no savām akcijām komercbankās... Par nelikumības klasisko piemēru kļuvisvais vagonis ar naudu, ko aizturēja Rēzeknes stacijā, vēl neesot gluži beigta lieta. Izmeklēšana turpinoties, iespējams, ka par biedinājumu kāda mazāka mēroga afērisiem, kamēr lielās haizivis, kuras bez tam vēl nedzīvo Latvijā, ar to nenobiedēšot. Valsts kontrole, kas tikko kā izveidota, ar lielu sparu ķēruses pie lieliem labības pārstrādes dūžiem, saņemot jau jūtamu pretspāru, bez tam ar preses palīdzību pret to tiek noskaņota arī sabiedrība. Neraugoties pāt uz tūri organizatoriskas dabas

pretsparu, kad kontrolei tikai viens telefons ar grūtībām ievilkts...

Tomēr arī šoreiz, kā ikvienā citā reizē, kad nākas dzirdēt deputātu, arī no citiem vēlēšanu apgabaliem, teikto, neatstāj sajūtu par aktieriem, kas lielā mērā spēlē pēc publikas pasūtījuma. Piebalsošana, kad vietējie kritizē valdību, kādu informācijas drumslu pamešana, un tas gandrīz arī viss. Neatstāj sajūtu, ka savukārt tos pašus piekritēšos galvas mājienuš lielākoties saņem arī valdības priekšlikumi. Ja visi Latvijas deputāti vienoti pieturētos pie tā, ko viņi runā vēlēšanu priekšā!

J. Vucāns lauksaimnieku vārdā sūtīja valdībai sveicenu, atgādinot, ka tā ir cēlusi maizes cenu, paziņojot, ka vainīgi zemnieki, kuriem dārgi samaksāts par graudiem. Bet zemnieki Preiļu rajonā par nodoto produkciju šodien nav saņēmuši 77 miljonus rubļu! Tādā veidā zemnieki ir valstij iedevuši bezprocentu aizdevumu. Starp citu, kilograms rudzu graudu maksā caurmērā 17-20 rubļus, bet maizes kukulis, kurš nebūt nesver kilogramu un nebūt nav cepts tikai no rudziem, maksā... bet iespējams, ka šodien tas atkal maksā vairāk, nekā piektdien. Rudenī palikuši neaparti 4000 hektāri zemes, tāpēc, ka nebija par ko nopirkt benzīnu, jo par produkciju nemaksā. A. Pužo solījās ar šiem skaitļiem doties pie valsts vadītājiem.

Rajona TDP priekšsēdētāja vietnieks I. Meluškāns ierosināja, ka stratēģiski pareizāk būtu pašlaik līdztekus rūpēm par šīs sezonas apkuri līdzekļus novirzīt arī nākošā gada apkurei. Viņš jautāja arī, ar kādām tiesībām krājbanka ir aplaupījusi cilvēkus, inflācijas ceļā ļaunū sūri krātos noguldījumus pārvēršot par summu, ar ko var apmaksāt vienas krietnas pusdienas restorānā un kāpēc pēc vienas šnites nolīdzināti visi pensionāri, gan tie, kas mūža nav strādājuši, gan tie, kas gadu desmitiem pūlējies. Un kāpēc valsts kontrole izveidota tikai tagad, un kad tā nonāks līdz rajoniem? Par Līvāniem un tā saimnieka A. Jelisejeva rūpēm atbildēts tika īsi, acimredzot, valdība par šīs pilsētas krīzes situāciju pieņems kādu lēmumu. Viņ deputāti kopīgi ar mājniekiem pakritizēja valdības atsevišķus punktus lēmumā par apkuri, kas attiecas uz virsnormatīvo platību vienistabas dzīvokli. Uzslavu saņēma Preiļu saimnieks J. Brics, kurš vienīgais no daudziem pašvaldību vadītājiem norīskēja ņemt bankas aizdevumu un laikus nodrošināja pilsētu ar kurināmo, pie tam daudz lētāk nekā citur republikā, kaut arī viņam pietiekoši nācās ciest, jo, kā zināms, nepateicība ir pasaules alga.

Pēc nepilnu triju stundu ilgām sarunām viesmīlīgajiem saimniekiem likās, ka deputāti ir noguruši un laiks darbu beigt, kaut faktiski uz vairākiem beigu daļas jautājumiem atbildes saņemtas netika. Bet varbūt, ka arī bija jābeidz, jo šodien jautāt un atbildēt vai neatbildēt var mūžību un trīs dienas.

Līvija Rancāne

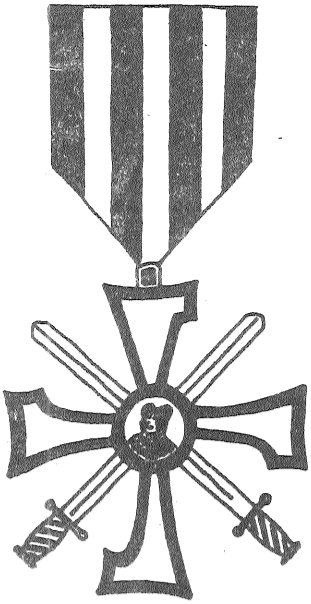
AIDS: vieniem trūkst zināšanu, otriem — piesardzības

STRASBŪRA. (LETA—AFP). Vispasaules veselības aizsardzības organizācijas epidemiologs Žans-Batists Brunē informē, ka šā gada pirmajā pusē AIDS slimnieku skaits Eiropā pieaudzis par 28 procentiem salīdzinājumā ar to pašu laiku posmu pagājušajā gadā.

Brunē uzskata, ka tā nav nejauša parādība. Process ir

likumsakarīgs, jo jaunajiem trūkst zināšanu par šo slimību, bet vecāki cilvēki vairs nav tik piesardzīgi intīmajā dzīvē.

Saskaņā ar Vispasaules veselības aizsardzības organizācijas datiem, 1992. gada jūnijā beigās Eiropā bija reģistrēti 77 tūkstoši AIDS slimnieki, bet to patiesais skaits, iespējams, tuvojās 85 tūkstošiem.

Antons Anspaks Lāčplēša kara ordeņa kavalieri Preiļu rajonā

Nobeigums. Sākums 81. un 82. numurā.

JĀNIS DABARS — 1. Brunotā divizionā kaprālis.

Dzimis 1894. gadā Līvānu pagasta Dabaros (tagad Turku pagastā) zemnieku ģimenē.

Pirmajā pasaules karā iesaukts un dienējis 16. dzelzceļa bataljonā, ar kuru izbraukājis vairākas frontes. Nobeidzis kursu mācību komandā un sasniedzis jaunākā apakšvirsnieka pakāpi.

Latvijas nacionālajā armijā iestājies brīvprātīgi 1919. gada 13. jūnijā Ziemeļlatvijas partizāņu pulkā un tā sastāvā piedalījies kaujās pret lieliniekiem. Vēlāk

pārcelts uz 1. Bruņoto divizionu par 1. bruņotā vilciena mašīnistu. Piedalījies pirmajās kaujās aiz Rīgas. 1919. gada 8. oktobrī frontē pie Tīriņmuižas J. Dabars zem stipras ienaidnieka artilērijas un ložmetēju uguns, neskatoties uz draudošajām briesmām, izlaboja sabojājušos lokomotīvi, tā dodams iespēju vilcienu izvest no uguns joslas un tādējādi izglābt to no iznīcināšanas. Pašaizliedzīgajā darbā vilciena glābšanā viņu pārsteidza ienaidnieka lode.

J. Dabars apglabāts Rīgā, Ziepkalka kaps.

EDUARDS VEISS — 3. Jelgavas kājnieku pulka seržants.

Dzimis 1894. gadā Līvānu pagasta Cargradē (tagad Jersikas pagastā) strādnieku ģimenē.

Pirmā pasaules kara laikā dienēja krievu armijā 4. gvardes strēlnieku pulkā, sasniegdamis vecākā apakšvirsnieka pakāpi. Piedalījās kaujās Galīcijā, pie Tarnopolis, Staņislavovas un citur Dienvidu frontē. 1916. gadā ievainots un kontuzēts, bet palicis frontē. Apbalvots ar Jura krustu.

NIKITA IVANOV — 8. Daugavpils kājnieku pulka uzskareivis.

Dzimis 1900. gadā Preiļu pagastā zemnieku ģimenē.

Latvijas nacionālajā armijā iestājās brīvprātīgi 1919. gada 13. jūnijā Latgales partizāņu pulkā, no tā vēlāk pārcelts uz 8. Daugavpils

Latvijas nacionālajā armijā iestājās brīvprātīgi 1919. gada jūnijā Augškurzemes partizānos, kuru pulcīpi vēlāk pievienoti 3. Jelgavas kājnieku pulkam. Piedalījies kaujās pret bermontiešiem un lieliniekiem. 1919. gada 29. augustā pēc pavēles ieņemt Daugavas kreiso krastu Eglaines (Eglūnes) rajonā, viņš pēc paša ierosmes kopā ar vienu ložmetēju kaujā pārcēlās pār Eglaines upi un, kaut gan iekļuva pretinieka krustugunis, tomēr ievāca ziņas par ienaidnieka nocietinājumiem un pēc

kājnieku pulka velosipēdistu rotu. Par varonību kaujā pie Grēkukalna (netālu no Rūpupes) 1920. gada janvārī paaugstināts par dižkareivi. 1920. gada 12. janvārī kaujā pie Pilskalnes ciema (Kacēnu pagastā) N. Ivanovs kopā ar 14 kareivjiem aizgāja ienaidnieka aizmugurē un pēkšņā uzbrukumā sa-

tam, atgriezdamies savā vadā, ar labi mērķētu uguni piespieda pretinieku atstāt Dunavas muižu, pametot mūsu rokās kara laupījumu. Zaudējot Dunavu, lielinieki bija spiesti atkāpties 10 km uz jaunām pozīcijām.

Atvaļināts 1921. gada 19. jūnijā. Pēc tam bija graudnieks Līvānu pagastā, bet vēlāk pašam tika piešķirta jaunsaimniecība no Kaplavas pagasta Annas muižas zemes. 1928. gadā iestājās robežapsardzības dienestā par robežsargu Dagdas apgabala 3. rajonā.

ņēma 13 gūstekņus un ieguva 2 ložmetējus ar lentām.

Atvaļināts 1923. gadā kaprāļa pakāpē. Pēc tam strādāja tēva mājās Līvānu pagastā, vēlāk nodarbojās ar zemkopību Kalupē. 30. gadu sākumā viņam piešķirta jaunsaimniecība no Sāvienas muižas zemes.

ROBERTS ŠKAPERS — 9. Rēzeknes kājnieku pulka seržants.

Dzimis 1886. gadā Līvānu pagasta Gruguļu ciemā (tagad Turku pagastā) kalpu ģimenē.

No 1909. līdz 1911. gadam dienēja krievu armijā 29. Čerņigovas kājnieku pulkā Varšavā. Pēc mācību kursu pabeigšanas uzdienēja vecākā apakšvirsnieka pakāpē. Pēc atvaļināšanas kalpojis Pēterburgas policijā par uzraugu un brīvajā laikā turpinājis izglī-

tību kursus. Pirmajā pasaules karā iesaukts 1917. gada janvārī. 18. Sibīrijas strēlnieku pulka sastāvā piedalījās kaujās Rīgas frontē. Apbalvots ar 2 Jura krustiem un vairākam medaļām. 1919. gadā dažus mēnešus bija Baltkrievijas karaspēkā Grodnā. To likvidējot, atgriezās Latvijā.

Latvijas nacionālajā armijā brīvprātīgi iestājās 1919. gada 18. jūnijā Jelgavas brīvprātīgo rotā, kas vēlāk pievienota 9. Rēzeknes kājnieku pulkam. 1919. gada 9. oktobrī nakts kaujā pret bermont-

tiešiem pie Pinķiem R. Škapers ar savu uzbrūkošo vadu, ienaidnieka pārspēka ielenkts, nāves briesmas nīcinādams, drosmīgi metās durkļu cīņā. Neskatoties uz to, ka ar durkli tika ievainots rokā, viņš turpināja cīņu, kurā vienu pretinieku nodūra, otru ievainoja.

Atvaļināts 1920. gada 25. septembrī. Pēc tam bija jaunsaimnieks Līvānu pagasta Jaunāsmuižas (tagad Jaunsilavas) Podniekos, bet pēc saimniecības iztūrpēšanas — gadījuma darbu strādnieks.

ĀDAMS SAIMNIEKS — 5. Cēsu kājnieku pulka kaprālis.

Dzimis 1897. gadā Galēnu pagastā rentnieku ģimenē.

Pirms pirmā pasaules kara bijis jūrnieks, arī zemkopis. 1915. gada februārī brīvprātīgi iestājās 439. Iļecas kājnieku pulkā. Sava pulka sastāvā piedalījās kaujās Polijā un vēlāk — Rīgas frontē, arī Ziemassvētku kaujās kopā ar latviešu strēlnieku pulkiem. 1916. gadā beidza mācību komandas

kursus. 1919. gada pavasarī mobilizēts Sarkanajā Armijā, no kuras pārbēdzis pie igauņiem.

Latvijas nacionālajā armijā brīvprātīgi iestājās 1919. gada 7. maijā. 5. Cēsu kājnieku pulka rindās piedalījās cīņās pret bermontiešiem un lieliniekiem. Par kaujas nopelniem pie Prigorod - Krasnojoes paaugstināts kaprāļa pakāpē. Naktī uz 1920. gada 9. jūniju Latgalē izlūku gājienā ienaidnieka aizmugurē Ā. Saimnieks kopā ar kareivi Eversonu uzmeklēja pretinieka telefona līniju un to

pārgriezā, pēc tam, atgriezies atpakaļ pie rotas, viņš varonīgi piedalījās tālākajā kaujā ar ienaidnieku, kuram atņēma bateriju.

Atvaļināts 1922. gada 24. aprīlī. Pēc tam strādāja Vijciema pagastā. 1923. gada janvārī atkal iestājās virsdiensētā savā pulkā, kur nokalpoja kādus 7 mēnešus. Tad kādu laiku bija dzelzceļa strādnieks. Pēc tam viņam tika piešķirta jaunsaimniecība no Neretas pagasta Pilskalnes muižas. 30. gados bija laukstrādnieks Lutriņu pagasta Veikēniekos.

SILVESTRS UPENIEKS — 5. Cēsu kājnieku pulka kareivis.

Dzimis 1894. gadā Galēnu pagasta zemnieku ģimenē.

1915. gadā iesaukts krievu armijā 217. Kovrovā kājnieku pulkā,

kurā dienējis līdz 1919. gadam.

Latvijas nacionālajā armijā mobilizēts 1920. gada 15. martā Rēzeknē un 5. Cēsu kājnieku pulka sastāvā piedalījies Latgales atbrīvošanā. 1920. gada 29. jūnijā uzbrukumā pie Prigorod - Krasnojoes pirmais ielauzās ienaidnie-

ka nocietinātajās pozīcijās, tā aizraudams līdz pārējos cīnītājus, un kopā ar tiem bez zaudējumiem ieņēma šīs pozīcijas.

Atvaļināts 1921. gada 27. februārī. Pēc tam bija jaunsaimnieks Galēnu pagasta Opolo ciemā.

ĀDAMS GRUGULIS — 8. Daugavpils kājnieku pulka virsseržants.

Dzimis 1886. gadā Līvānu pagasta Gruguļos (tagad Turku pagastā) zemnieku ģimenē.

Līdz 1. pasaules karam nebija dienējis armijā. 1914. gadā iesaukts krievu armijā 384. Vitebskas kājnieku pulka družinā, no kuras nosūtīts uz 71. rezerves bataljonu, kur nobeidzis kursu mācību komandā. Pēc tam iedalīts 542. Lepeles kājnieku pulkā, kura sastāvā cīnījies pret vāciešiem pie Novoaleksandrovskas un Daugavpils. 1916. gadā nosūtīts uz Dienvidu fronti. Par kaujas nopelniem paaugstināts par apakšvirsnieku.

Latvijas nacionālajā armijā mobilizēts 1919. gada 15. jūnijā Līvānos. 8. Daugavpils kājnieku pulka sastāvā piedalījās Latvijas atbrīvošanas cīņās pret bermontiešiem, sākot no Rīgas, un vēlāk pret lieliniekiem Latgales frontē. Jau 1919. gada oktobrī par kaujas nopelniem paaugstināts virsseržanta pakāpē, bet 1920. gada sākumā iecelts par virsnieka vietas izpildītāju pulka velosipēdistu rotā. 1920. gada 27. janvārī Ā. Grugulis ar savu vadu aizgāja dziļi ienaidnieka aizmugurē pie Rečinas muižas, kurā atradās pretinieka papildu spēki, metās straujā uzbrukumā un ieņēma muižu, kur saņēma 17 gūstekņus un ieguva 1

ložmetēju un 32 šautenes.

Atvaļināts 1920. gada 30. augustā. Pēc tam saimniekoja savā nelielajā saimniecībā (4 ha zemes) Gruguļu ciemā. Vēlāk viņam no Līvānu pagasta Jaunāsmuižas zemes tika piešķirta jaunsaimniecība, kuru viņš nosauca par Strautiņiem. Neatkarīgās Latvijas laikā bija 18. Daugavpils aizsargu pulka 3. rotas komandieris. Par nopelniem Latvijas labā 18. Daugavpils aizsargu pulka 10 gadu svētkos apbalvots ar Nopelni krustu. No 1928. līdz 1940. gadam Ā. Grugulis bija Līvānu pagasta vecākais. 1941. gada 14. jūnijā izsūtīts uz Padomju Savienību. Mīra izsūtījumā 1942. gadā.

Sporta klubs «Cerība» informē

Basketbols

• Latvijas basketbola čempionāta 1. līgas turnīrā Līvānu «Linga» pieveica Rīgas «Laimu» ar 83:72 un «Energoautomātiku» 92:73, bet piekāpās «Rīgas ceļiem» 101:108 un Talsiem 83:132. Līvānieši ar trim uzvarām un diviem zaudējumiem atrodas turnīra tabulas vidusdaļā.

• 1. līgas turnīra dāmu konkurencē līvānietes Rīgā piedzīvoja zaudējumus pret RTU 52:81 un LMA ar 45:72.

• Latvijas Jaunatnes basketbola līgas meistarsacīkstēs C-II vecuma grupā (1980. g. dz.) trenera Gunta Endzeļa audzēkņi pieveica Valtera basketbola skolas komandu ar 67:54, Liepājas komandu ar 71:27, bet Ventspili — ar 69:50 un ar simtprocentīgu rezultātu (4 spēlēs 4 uzvaras) ir turnīra līderi.

• Ne tik spoži klājas mūsu rajona pārstāvētiem D-II grupā (1982. g. dz.) Preiļieši zaudēja Valtera basketbola skolas I komandai ar 17:50, šīs skolas II komandai — ar 21:42, kā arī Ventspils komandai — 26:49. Neveicās arī Līvānu komandai, kura ar 14:50 zaudēja Valtera basketbola skolas I komandai un ar 23:53 II komandai, ar 16:50 Liepājas komandai, ar 32:51 Kuldīgai un ar 14:38 Ventspilij.

Šinī vecuma grupā preiļiešiem ir viena uzvara, bet Līvānu zēni pagaidām pie panākuma nav tikusi.

• Beigušās rajona skolu priekšsacīkstes un kļuvuši zināmi finā-

listi. Spēles notika divā apakšgrupās — Preiļos un Līvānos —, un no katras tiesības piedalīties finālturnīrā izcīnīja divas labākās komandas. Tās ir:

4.-5. klašu zēniem Preiļu 1. vidusskolas, Riebiņu vidusskolas, Līvānu 1. vidusskolas un Rožupes deviņgadīgās skolas komandas, bet meitenēm — Preiļu 2. un 1. vidusskolas, Līvānu 1. un 2. vidusskolas komandas;

6.-7. klašu zēniem Aglonas vidusskolas, Preiļu 1. vidusskolas I, Līvānu 1. un 2. vidusskolas komandas, bet meitenēm — Preiļu 2. vidusskolas, Sūtru deviņgadīgās skolas, Līvānu 2. un 1. vidusskolas komandas;

8.-9. klašu zēniem Preiļu 1. un 2. vidusskolas, Līvānu 2. vidusskolas un Rožupes deviņgadīgās skolas komandas, bet meitenēm — Riebiņu vidusskolas, Aglonas ģimnāzijas, Līvānu 2. un 1. vidusskolas komandas.

4.-5. un 10.-12. klašu sacensības notiks Preiļos, bet 6.-7. klašu un 8.-9. klašu spēles Līvānos.

Volejbols

• Turpinās Preiļu pilsētas čempionāts. Pagaidām cīņā iesaistījās tikai dāmas un turnīra tabula ir sekojoša: «Cerība-78» un kooperatīvā skola izcīnījušas pa piecām uzvarām un piedzīvojušas pa vienam zaudējumam, Riebiņiem 3—3, Preiļu 1. vidusskolai 2—4, «Cerība-79» 2—5, «Cerībai-80» 0—4.

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība»
priekšsēdētājs

Labākais galda tenisā — Jānis Šišlo

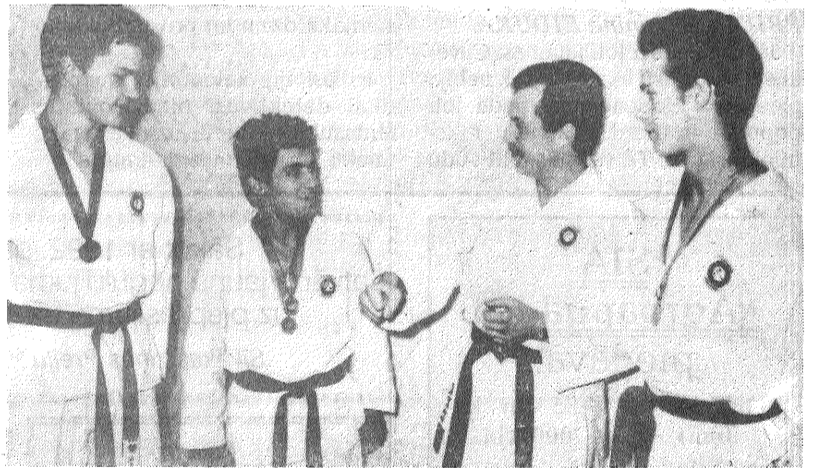
Preiļu rajona čempionātā galda tenisā 1. vietu izcīnīja Jānis Šišlo, 2. vietu — Voldemārs Limanis, 3. vietu — Pāvels Koņuhovs. Uzvarētāji saņēma attiecīgas pakāpes medaļas, diplomus, vimpelus, bet pirmo sešu vietu ieguvēji — arī naudas prēmijas. Sacensību sponsors bija firma «LIVAL».

Rajona veterāni 14. novembrī

piedalīsies republikas finālsacensībās, pārējiem — starts kārtējā Latgales atklātajā čempionātā Preiļos 1993. gada 9.-10. janvārī. Pēc tam notiks Latgales novada sporta festivāls 4.-6. jūnijā Ludzā. Un visbeidzot — Vispasaules latviešu trīsziņzāņu spēles Valmierā no 18. līdz 23. jūnijam.

A. Pošeika

Vai būs Latgales sporta centrs?

■ Oskars Gavars (divas trešās vietas), Oskars Tillers (individuāli Latvijas čempions, komandu sacensībās — 2. vieta), Ilgvars Grigulis (2. vieta komandu sacensībās) kopā ar savu treneri Igoru Komaru (otrais no labās).

J. Silicka foto

Karatē treneris un šī austrumnieciskā sporta veida liels entuziasts Igors Komars sacīja, ka ir iecere Latgalē izveidot karatē sporta centru.

Ir organizēti divi klubi Daugavpilī — «Sajga» un «Budo». Pateicoties Igora Komara iniciatīvai, pilsētas valdes atbalstam, sportistiem būs pastāvīga trenēšanās vieta bijušā rajona sadzīves pakalpojumu kombināta zālē arī Preiļos.

Šis klubs būs komerciāls uzņēmums, taču treneris cer, ka tas neatbaidīs ne bērnus, ne viņu vecākus un nemazinās interesi par šo sporta veidu, un ka klubu apmeklēs ne tikai zēni un vīrieši, bet arī meitenes un sievietes, lai vismaz apgūtu paš aizsardzības iema-

ņas, kas šobrīd ir svarīgi.

Latvijā šis sporta veids vēl ir maz izplatīts, tāpēc arī republikas čempionātā, kas nesēn notika Daugavpilī, piedalījās tikai minēto sporta klubu pārstāvji no Daugavpils, Aglonas un Preiļiem.

Bet nu par nupat aizvadītajām sacensībām Daugavpilī. Par čempionu divcīņā (18 gadi un vecāki) kļuva Aglonas sportists Oskars Tillers. Aglonietis Ilgvars Grigulis izcīnīja sudraba medaļu komandu kumite. Preiļietim Oskaram Gavaram bronzas medaļa gan individuālajā, gan komandu cīņā. Bronzas medaļu komandu kumite izcīnīja otrs preiļietis Romualds Gribovs.

Aina Iljina

Kļūdas labojums

«Novadnieka» iepriekšējā numurā ievietotajās «Ziņas no pagastiem» otrajā rindkopā autora A. Rancāna vairs dēļ pieļauta kļūda. Rušonas pagasts skolēnu braukšanas bijēšu apmaksai 15 000 rubļu mēnesi izlietoja nevis šī mācību gada sākumā, bet gan pagājušajā gadā.

Televīzijas programma

Piektdiena, 13. novembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Tikšanās Kamīna zālē. 19.00 Koncerts. 10.10 Globuss. 19.35 Valdības viedoklis. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.20 Skatuve. 21.50 M.Ziverts. 22.15 Pie Vecā Ratiņa. 23.15 Nakts ziņas.
Latvijas TV II
17.00 CNN ziņu apskats. 17.30 Ēterā

Vidzemes TV. 18.00 Ziņas. 18.10 Mult. filma. 18.20 Mūsdienu Lielbritānija.
Ostankinas TV
18.50 Brīnumu lauks. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Notiesātais. Mākslas filma. 22.15 Skatiens un citas programmas piedāvā...
Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55

Atklātā stunda. 8.40 Vajasbrīdis. 8.55 Fantāzija par tēmu... 9.55 Tēma ar variācijām. 10.50 ASV mult. filma. 11.00 Santabarbara. 99. sērija. 11.50 Milot Čehovu. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 15.00 TV birža. 15.30 Kā klājas. Ufa? 16.15 Teniss. 17.00 Trešts M. 17.15 Ziņas bērniem. 17.30 Kā pārziemot ziemējnīkam? 17.45 V.Disnejs — piektdienās.

Mežonīgais Džeks. Mākslas filma. 2. sērija. 18.35 ASV mult. filma. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Jēlība. Mākslas filma. 20.50 Programma EKS. 21.00 Monstrs. TV seriāls. 1. filma. Staļins un vara. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Krievijas Federācijas AP. 22.45 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 23.00 Teniss. 23.30 Vakara salons.

Sestdiena, 14. novembris

Latvijas TV I
8.45 Kristīgā pasaule. 9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 S.Lāgerlēva. Nilsa Holgersona brīnišķīgais ceļojums. Latvijas Dailē teātra izrāde. 12.15 Gadskārtas raksti. 12.45 Jaunie trani Spīeta dzimtas. 13.15 Savai zemei. 14.00 Konkurss Čālis-92. 14.20 Jaunie mūzikā. 14.50 Globuss. 15.15 Bordertauna. Mākslas filma. 9. un 10. sērija. 16.00 Konkurss Čālis-92. 17.25 Luksofors. 17.45 Latvijas bagātība - slāpās zemes. Dok. filma. 18.45 Umurkumurs. 19.00 Zemnieku stunda. 1. daļa. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05

Sports. 21.10 Katru sestdienu - Tonis. 21.25 Zemnieku stunda. 2. daļa. 21.45 Labvakar! Pirmā prognoze. Reaktors. Nakts pielikums.
Ostankinas TV
8.00 Maratons-15 - mazuļiem. 8.25 Palīdzī pats sev! 9.05 Multipamflets. 9.10 Autogrāfs - sestdienā. 9.40 Tehnodroms. 9.50 Acīmredzams - neticamais. 10.20 Stils. 10.50 Koncerts. 11.05 Lieta. 11.35 Aviokosmiskais salons. 11.50 Kalpojot mūžam. 12.20 New life - Atmoda (NLA). 14.20 Greizo spoguļu valstībā. Mākslas filma. 16.00 Mācīsimies angļu valodu! 1. nodarbība. 16.25 Runāsim vāciski! 6. nodarbi-

ba. 16.45 Vampīrēns Drakulito. Mult. filma. 17.10 Laimīgs gadījums. 18.10 Lapsu medības. A.Mindadzes un V.Abdrašitova filmas. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 22.10 New life - Atmoda (NLA). 23.15 Vampīru ģimene. Mākslas filma.
Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Sporta pasaule firmas Gillette skatījumā. 7.55 Parālēls. 8.20 Reforma-blūzs. 8.55 Plus vienpadsmit. 10.10 Bumerangs. 10.55 Meistari. 11.40 Karjera. 12.40 Zemniecības jautājums. 13.00 Vēstis. 13.20 Teniss. 14.50 Piligrims. 15.25 Trumpja dāma.

16.05 Futbols bez robežām. 17.00 K-2 piedāvā... 17.30 Parlamenta vēstnesis. 17.45 Ar bērna muti. 18.15 Amerikas zvaigznes. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 Svetitpa. Mākslas filma. 20.35 Teniss. 21.00 Kontrasti. 21.40 Reportieris. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Asorti. 23.00 Programma A. 23.30 Ad libitum. 24.00 Ko atstājam pēc sevis. Mākslas filma.
Latgales TV
20.35 Latgales ziņas (krievu val.). 21.10 Sludinājumi. 21.15 Latgales ziņas. 21.45 Sestdienis.

Svētdiena, 15. novembris

Latvijas TV I
9.00 Skan Ēveles ērģeles. 9.20 Dvēselit, atgriezies! 9.35 Programma nedzirdīgajiem. 9.45 Skabarga. 10.30 Auri nav blāuri jeb Koncerts Z studijā. 10.50 Cilvēks zvēru pasaulē. 11.20 Dzīve tuvplānā. 12.05 Atvasara. 12.35 Visu vai neko. 13.40 Kristietība šodien. 14.10 Reģionālās TV piedāvā... 14.40 Futbols. Albānija - Latvija. 15.25 Ex libris. 16.10 Abpus šimbrīžam. 16.40 Satikšanās mūzikā. 17.30 Mākslas pasaulē. 18.00 Dievkalpojums Rīgas pareizticīgo katedrālē. 19.15 Uz jumta. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonedēja. 20.30 Pano-

rāma. 21.15 Sports. 21.20 Pie Vecā Ratiņa. 22.20 Džūdo.
Ostankinas TV
7.45 Imperatora Aleksandra III pieminēklis. Dok. filma. 8.30 Pēdējais dinosaurs Denvers. Mult. filma. 9.00 Kamēr visi ir mājās. 9.30 Rīta zvaigzne. 10.20 Zem «Pi» zīmes. 11.10 Mult. filma. 11.15 Melnā skaistuliša piedzīvojumi. Mākslas filma. 18. sērija. 11.40 Izvēlas jaunā paaudze. 12.30 Mult. filma. 12.40 Kusto komandas zemūdens odiseja. Dok. filma. 13.30 Džūdo. 15.00 Ceļotāju klubs. 15.50 Koncerts. 16.45 TV locis. 16.55 V.Disnejs piedāvā...

17.45 Ziņas. 18.00 Lieliskais septiņnieks. 18.55 Pirmā grāmatiespiedēja Ivana atklāsmē. Mākslas filma. 1. sērija. 20.05 Toska. Filma-opera. 21.00 Nedēļas notikumu apskats. 21.45 Sportiska nedēļas nogale. 22.00 Toska. Filma-opera.
Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Mult. filma. 7.45 Deju maratons. 8.30 Folklorā. 9.00 Sešsint... 9.20 Leļļu filma. 12. sērija. 9.50 Re, kur viņi... 10.20 TV krustvārdu mikla. 10.50 Mult. filma. 11.05 TV izmeklēšanas birojs. 12.00 Spēle Logo. 12.30 Teniss. 13.00 Vēstis. 13.20 Neiznīci-

nāt... 13.35 Teniss. 14.30 Svētdiena provincē. 15.15 Nav ar pliku roku ņemami. 15.40 V.Pozners un F.Donahjū. 16.10 Dzīvnieku pasaulē. 17.10 Avanscēna. 18.05 ASV mult. filma. 18.15 S.Namina centrs piedāvā... 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.20 Holivudas filmu klasika. Džungļu grāmata. 21.00 Monstrs. 2. filma. Josifa Staļina slepenpolīcija. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Teniss. 23.00 S.Namina centra naktsklubs.
Latgales TV
16.05 TV tikšanās klubs Divpadsmit plus...

KO MĒS IZVĒLAMIES BIBLIOTĒKĀ?

Atbilde uz šo jautājumu nemaz nav tik vienkārša. Intereses taču tik dažādas, un tās mainās ar vecumu, ar izglītības iegūšanu, ar sabiedriski politiskās situācijas izmaiņām. Lielo pārvērtību laiks Latvijā, bez šaubām, iespaido arī lasītāju intereses. Bet kādā virzienā? Par to stāsta rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra BATARĀGA un bibliotēkas darbiniece Marianna JELISEJEVA, Janīna PRIKULE, Janīna EIDUKA. Jā, izmaiņas ir ļoti jūtamas. Cilvēki cenšas izlasīt to, kas agrāk nebija pieejams. No pagājušā gada ļoti populāri ir trimdas latviešu rakstnieku darbi. Te var nosaukt Aidu

Niedri, Irmu Grebzi (it īpaši lasa jaunieši), Gunāru Janovski, Jāni Klīdzēju, Anšlavu Eglīti, Zentu Mauriņu, Aleksandru Grīnu... Daudz lasa Annas Brigaderes agrāk nepublicētus darbus, Annas Rancānes, Bronislavas Martuževs dzeju. Savā laikā bija ļoti populāri I.Kaijas darbi, tagad atkal pieaug interese par tiem.
No krievu literatūras ļoti pieprasīta ir sērija «Tēvzemes vēsture». Ir tāda lasītāju grupa, kas aizrautīgi studē Krievijas vēsturi, jo agrāk taču iznāca ļoti maz vēstures grāmatu un cilvēki cenšas aizpildīt robus savās zināšanās. Tas pats sakāms arī par Latvijas vēsturi. Krievu tautības lasītāji un arī latvieši lasa krievu emigrācijas rakstniekus Nabokovu, Šmeļovu, Zamjatinu, kā arī Ahmatovas, Cvetajevs dzeju, Pasternaka dzeju un prozu, Bulgakovu...
Ir lasītāju kategorija, kas lasa tikai detektīvus, piedzīvojumus, fantastiku — vairāk aizrobežu rakstnieku. Agrāk tāda literatūra bija

deficīta, un cilvēki cenšas atgūt nokavēto. Aizraušanos ar šāda satura grāmatām viņi izskaidro arī ar to, ka grib atslēgties no ikdienas, atpūsties.
Zēl, ka klasiku lasa tikai skolēni, bet pieaugušie, steidzoties izlasīt jaunumus, aizmirst atgriezties pie vecās labās literatūras, kuru vienmēr ir vērts pārlasīt ar citām acīm, jau no savas pieredzes augstumiem.
Pašas populārākās nodaļas bibliotēkā tagad ir tehnika un lauksaimniecība. Agrāk par lauksaimniecību lasīja vismazāk, bibliotēka arī ne pārāk centās komplektēt šo nodaļu. Bet tagad prasa grāmatas gan par zverkopību, puķkopību un ārstniecības augiem. Ļoti interesējas par celtniecību — mūrēšanu, krāsošanu, apsildīšanu utt. Sievietes prasa grāmatas par kulināriju, rokdarbiem. Īsi sakot, cilvēki mūsu grūtajos laikos palikuši praktiskāki.
Daudzi tagad interesējas par reliģijas vēsturi, par mūsu rajona baznīcām, Aglonu.

Ārkārtīgi lielā cieņā ir valodniecība. Visi apgūst valodas — latviešu, angļu, vācu, franču. Bibliotēka pasūtīja mācību grāmatas pat japāņu valodā. Ko var zināt, varbūt kādam ievajadzēsies.
No dabas zinātnēm vislielāko interesi izraisa astroloģija un okultās zinātnes.
Samazinās pieprasījums pēc mākslas grāmatām, par ģeogrāfiju, fizikāliju. Grāmatas par mākslu pamatā lasa skolēni.
Lasītāvu no avīzēm visvairāk lasa «Dienus», ļoti prasa jaunos likumus, izveidota pat likumu kartotēka. Populāras ir «Neatkarīgā Čīna», «Zeme», «Lauku avīze», arī «Novadnieks», kuru visbiežāk lasa krievu lasītāji, «Argumenti un fakti», «Komsomoļskaja pravda». No žurnāliem — «Эхо планеты», «Новое время», «Zvaigzne» un «Liesma» mazāk populāri.
Lasītāju bibliotēkā tikai nedaudz vairāk salīdzinot ar pagājušo gadu, bet apmeklējumu skaits ļoti pieaug. Cilvēki spiesti izmantot bibliotēku,

jo grāmatas vairs nespēj nopirkt. Grāmatu veikalos pircēju arvien mazāk. Bieži nāk uz bibliotēku bezdarbnieki, pensionāri.
Bibliotēkai ir radušās zināmas grūtības sakarā ar to, ka skolu programmas ir mainītas. Piemēram, tagad daudz vairāk vietas ierādīts antikājai literatūrai. Uz tādu pieprasījumu bibliotēka nebija gatava.
Bibliotēka vairs neapasūta to, ko nevajag, kā agrāk, kad Brežņeva un daudzu citu politisku darbus skaistos iesējumos norakstīja nelasītus. Daži krievu lasītāji uztraucas, vai turpmāk pasūtīs krievu literatūru. Noteikti! Nākamajam gadam krievu izdevumu pasūtīs pat vairāk nekā latviešu, jo krievu valodā to iznāk vairāk.
Nākošā gada I pusgadā bibliotēka pasūtīja avīzes un žurnālus gandrīz tādā pašā apjomā kā šogad, gan latviešu, gan krievu valodā. Lasītāji bieži vien apjautājas, ko pasūtīja bibliotēka, lai zinātu, ko izrakstīt mājās.
L.Zenķeviča

SIA «Agroapgāde» piedāvā:
☐ Traktoru T-25 (ar kabīni) — 340 000 rbl.,
☐ traktoru plaujmašīnas KS-P-2,1 — 44 800 rbl.,
☐ ekskavatoru EO-2621 — 620 000 rbl.,
☐ arkļus PGP-3-40 — 38 000 rbl.,
☐ kultivatorus KRG-3,6 — 44 000 rbl.,
☐ kultivatorus irdinātājus KG-2,8 — 54 000 rbl.,
☐ minerālmēslu sējējus RU-700 — 34 000 rbl.,
☐ 6-vilņu siferi — 91 rbl. 1 loksne,
☐ cementu M-400 (maisiņos) — 6300 rbl./t,
☐ skrūves, uzgriežņus, naglas.
INFORMĀCIJA PA TELEFONU 65189.

Sākot ar 1992. gada 1. novembri atvērta jauns noguldījuma veids: noguldījuma konts uz pieprasījuma uz divu personu vārda.
Sīkākas ziņas Preiļu krājbankas nodaļā un tās filiālēs.

Pārdod divstābu dzīvokli Riebiņos. Iespējami maiņas varianti. Tel. 56703;

auto M-412, UAZ-469B, 52-04. Tālr. 22351 pēc 21;

automašīnu GAZ-69A. Telefons 21821;

krāšņu ķieģeļus. Tel. 65011.

Pērk ābolus. Tel. 21600.

Maina 3 istabu dzīvokli pret 2 vai 1,5 istabu dzīvokli ar ērtībām. Tel. 23676;

traktoru T-150K pret mazākas jaudas ritenetraktoru. Zvanīt dienā 52422, vakarā 52490.

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt.
G.Selga
Izsakām līdzjūtību Staņislavam Kizirimim, MĀMULU smiltājā izvadot.
SIA «Līvānu būvmateriāli» kolektīvs

Pieklustiet, pieklustiet, Latgales vēji,
Pēdējā gaitā sappi un jaunība iet,
Grūti ir aiziet, ai, draugi, ticēt, cik grūti,
Ja ar tūkstošu balsīm dzīve pie sevis vēl sauc.
Skumju brīdī esam kopā ar Apoloniju Kivlenieci, DĒLU Andri pārāgrī guldot smiltājā.
Līvānu kultūras nama darbinieku kolektīvs

Веткам елок могила,
Зеленью дышит земля,
Тихая пристань укрыла
Вечным покоем тебя.
Выражаем глубокое соболезнование Наталье Баграменко и Михаилу Карпову по поводу смерти МАТЕРИ.
Профсоюзный комитет «Прейлю пастс»

Не плачьте, дети,
Память вечна,
Она не признает разлук.
Т.Завальнюк
Выражаем глубокое соболезнование Наталье Баграменко и Михаилу Карпову по поводу смерти МАТЕРИ.
Коллектив «Прейлю пастс»

Мама, ты слышишь,
Как нам тяжело
Провожать тебя так далеко...
Выражаем глубокое соболезнование Михаилу Винальевичу Карпову-Дементьеву и Наталье Винальевне Баграменко в связи со смертью МАТЕРИ.
Коллектив Прейльского телекоммуникационного центра

Тев незидēs вairs vizbulītes pirmās,
Ne meža rozēs savus ziedus vērs.
Pār tevi šalkos egles sirmās,
Un kapa bērzi zelta lapas bērns.
A.Balodis
Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem sakarā ar mūsu darbinieka Vitālija RUDZĀTA nāvī.
Firmas «Latva» Līvānu kolektīvs

Mīļo tēt, cik ļoti grūti
Tevi zemes klēpim dot,
Atvadoties sveikas sūti,
Dziedāt dziesmu pēdējo.
Z.Purvs
Skumstam līdzī mūsu darbadiedra Jura Rudzāta ģimenei, TĒTI zaudējot.
ATU kolektīvs

В деревянном доме
Мать лежит, не слышит,
Когда ветер дует,
Когда дети плачут.
Выражаем глубокое соболезнование Вере Знотиньш по поводу тяжелой утраты — смерти МАТЕРИ.
Коллектив Прейльской «Сельхозтехники»

MAINA
VAZ-2101 pret 0,7 t vara un VAZ-21011 (labā tehniskā stāvoklī) pret 1,5 t vara. Zvanīt 21105.

Ушла навсегда ты из дома родного,
А в сердце осталась навек.
Выражаем глубокое соболезнование Надежде Винальевне Бордоговой в связи со смертью МАТЕРИ.
Коллектив Прейльской фабрики верхнего трикотажа

NOVADNIEKS Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.
Reģistrācijas apliecība № 1018. Iespējamā Daugavpils tipogrāfijā Daugavpīlī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne. Metiens 6000 eksemplāri. Pas. № 1598
© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.